

บทที่ 5

ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับเบี้ยกันดาร ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีขั้นตอนและผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการงานวิชาการของโรงเรียนที่ได้รับเบี้ยกันดารในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนในการปฏิบัติงานและความต้องการด้านวิชาการ
- 3) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการทางด้านการจัดการของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับเบี้ยกันดาร ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ปีการศึกษา 2536 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 172 คน ครูผู้สอน 1,420 คน รวม 1,592 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 234 คน คิดเป็นร้อยละ 14.70 ของประชากรทั้งหมด

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนด้านซ้ายมือเป็นสภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนและส่วนด้านขวามือ เป็นความต้องการการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน โดยทั้งสองส่วนใช้คำถามเดียวกัน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมคำถามทั้งหมด 49 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 6 ระดับ ได้ผ่านการตรวจสอบจากกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผ่านทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดหนองบัวลำภู แล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ รดยาส์ช่องหนังสือส่งแต่ละโรงเรียนไว้ 1 ชั่วโมงตอบคำถาม 2 สัปดาห์ แล้วส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออีกทีหนึ่ง ส่วนแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยได้ติดตามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่แจกไป 234 ฉบับ ได้รับคืน 229 ฉบับ และเป็นฉบับสมบูรณ์ทั้ง 229 คิดเป็นร้อยละ 97.86

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยทำการวิเคราะห์ดังนี้

1) ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

2) ตอนที่ 2 แยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ด้านสภาพการปฏิบัติงานวิชาการและส่วนที่ 2 ด้านความต้องการการปฏิบัติงานวิชาการ นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนและ เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการโดยใช้ค่าทดสอบที

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสภาพปัญหา และความต้องการทางด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับเปี่ยนกันดารในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีผลการวิจัยดังนี้

5.3.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 229 คน แยกเป็นผู้บริหาร 53 คน และครูผู้สอน 176 คน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ ร้อยละ 92.45 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 83.02 สูงกว่าปริญญาตรีไม่มีเลย ร้อยละ 56.60 มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเดียวกับโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 24.53 มีภูมิลำเนาอยู่คนละอำเภอกับโรงเรียน ในด้านที่พักปัจจุบัน ร้อยละ 43.40 พักอยู่ในอำเภอเดียวกับโรงเรียน ซึ่งใกล้เคียงกับที่พักอยู่บ้านห่างไกลเดียวกับโรงเรียนคือ ร้อยละ 39.62 ส่วนที่พักอยู่คนละอำเภอกับโรงเรียน ร้อยละ 16.98 ด้านครูผู้สอน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.75 มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี รองลงมา ร้อยละ 29.02 มีประสบการณ์การทำงาน 3-5 ปี

มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 72.16 สูงกว่าปริญญาตรี มี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.57 ของครูผู้สอน ส่วนภูมิภาคพบปรากฏว่าครึ่งหนึ่งมีภูมิภาคเฉพาะตัวกับโรงเรียน และส่วนใหญ่อ้อยละ 62.50 จะพักอยู่ในหมู่บ้านเดียวกับโรงเรียน

สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุราชการมากกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างมีภูมิภาคเฉพาะตัวกับโรงเรียน ส่วนในด้านที่พักปัจจุบันมีอัตราใกล้เคียงกันระหว่างผู้ที่พักอยู่ในหมู่บ้านเดียวกับโรงเรียนและพักอยู่ในอำเภอเดียวกับโรงเรียน

5.3.2 สภาพการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนแยกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ร้อยละรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลางมีกิจกรรมที่ปฏิบัติงานระดับน้อย ได้แก่ การจัดส่งครูสับเปลี่ยนกันเข้ารับการฝึกอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การจัดประชุมทางวิชาการเพื่อศึกษา และปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น และการประชุมสัมมนาเพื่อประเมินการایش และการแก้ปัญหา ด้านหลักสูตรร่วมกัน ส่วนกิจกรรมข้ออื่นปฏิบัติงานระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนแล้วพบว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกันในเรื่อง การจัดทำให้ครูศึกษารายละเอียดต่างๆ ของเอกสารหลักสูตร ส่วนกิจกรรมข้ออื่นไม่แตกต่างกัน

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลางมีกิจกรรมที่ปฏิบัติงานระดับน้อย ได้แก่ การนำนวัตกรรมการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน และการขาดแคลนครูที่มีความรู้ความสามารถบางวิชา ซึ่งจากการระบุนา สาขาที่ขาดแคลนมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ ครูดนตรี-นาฏศิลป์ ครูภาษาอังกฤษ ครูภาษาไทยและครูวิทยาศาสตร์ ส่วนกิจกรรมข้ออื่นปฏิบัติงานระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน

เรื่อง การจัดประชุมเพื่อเตรียมงานก่อนเปิดภาคเรียน การจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และการนำแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นประกอบการเรียนการสอนของครู ส่วนกิจกรรมในข้ออื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3) ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง มีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ การสนับสนุนให้ครูได้สังเกตการสอนของครูในโรงเรียนเดียวกันหรือของโรงเรียนอื่น การจัดทัศนศึกษาเยี่ยมชมโรงเรียนตัวอย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น การติดตามผลการจัดการเรียนการสอน และให้คำแนะนำของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหรือจังหวัด ส่วนกิจกรรมในข้ออื่นปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนพบว่าทุกกิจกรรมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับน้อย ได้แก่ การจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อชี้วัดผลและประเมินผล และการประชุมสัมมนาเพื่อหาข้อบกพร่องจากการวัดผล และการประเมินผลเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข ส่วนกิจกรรมในข้ออื่นปฏิบัติในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรได้อย่างเหมาะสม การจัดให้มีเครื่องมืออุปกรณ์และเอกสารทำชี้วัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ การกำหนด วัน เวลา การวัดผลประเมินผลไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา และการจัดการวัดผล และประเมินได้ครอบคลุมหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ส่วนกิจกรรมในข้ออื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับน้อย คือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างอื่นนอกจากกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด ซึ่งจากการระบุ 5 กิจกรรมแรกที่มีขึ้น คือ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมประชาธิปไตย กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ

ผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า กิจกรรมทุกข้อมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.3.3 ความต้องการการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียน แยกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ทุกกิจกรรมมีความต้องการการปฏิบัติงานระดับ มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่าผู้บริหารกับครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการปฏิบัติงานแตกต่างกัน กิจกรรมการจัดให้มีการประชุมสัมมนา เพื่อประเมินการฯ และการแก้ปัญหาด้านหลักสูตรร่วมกัน

2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกกิจกรรมมีความต้องการการปฏิบัติงานระดับ มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันในกิจกรรม เรื่อง การจัดทำสื่อการเรียนการสอน เพียงพอทุกกลุ่มวิชา การจัดหาหนังสือสำหรับห้องสมุดหรือมุมหนังสือ การทำบันทึกการสอนเป็นประจำ การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และการตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนสอนและทดสอบหลังเสร็จสิ้นการสอน ส่วนกิจกรรมข้ออื่นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3) ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร ทุกกิจกรรมมีความต้องการการปฏิบัติงานอยู่ระดับ มาก ทุกข้อ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน มีกิจกรรมที่ความคิดเห็นแตกต่างกัน คือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน และการจัดทำครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาต่อ

4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ทุกกิจกรรมมีความต้องการการปฏิบัติงานระดับมากทุกข้อ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันในกิจกรรมการจัดการวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมหลักสูตรและเนื้อหาวิชา

5) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทุกกิจกรรมมีความต้องการการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า กิจกรรมทุกข้อมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.3.4 สรุปการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า มีความแตกต่างกันในงานวิชาการทุกด้าน และทุกกิจกรรม

5.3.5 สรุปปัญหาทางวิชาการที่พบในการวิจัยครั้งนี้ สรุปเป็นแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การส่งครูสับเปลี่ยนกัน เข้ารับการฝึกอบรมหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการปรับเนื้อหา ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่นและการประเมิน การใช้หลักสูตร

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การนำนวัตกรรม การสอนและเทคนิควิธีทางการศึกษาใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน และขาด ครูที่มีความรู้ความสามารถในบางสาขาวิชา เช่น ครูดนตรี-นาฏศิลป์, ครูภาษาอังกฤษ, ครูพลศึกษา, ครูภาษาไทย, ครูวิทยาศาสตร์

3) ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ได้แก่ การให้ครู สังเกตการสอนของครูในโรงเรียนเดียวกันหรือของโรงเรียนอื่น การจัด หักสนศึกษาเยี่ยมชมโรงเรียนตัวอย่างหรือโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น และการ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์

4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ได้แก่ การวิเคราะห์ ข้อสอบ การประชุมสัมมนาเพื่อหาข้อบกพร่องจากการวัดผลและประเมินผลเพื่อทำ การปรับปรุงแก้ไข

5) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ การจัดให้มีการวัสดุอุปกรณ์และ

งบประมาณอย่างเพียงพอ และการจัดกิจกรรมอย่างอื่นนอกจากกิจกรรมลูกเสือ และยุวกาชาด

5.4 อภิปรายผล

1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จากการวิจัยครั้งนี้ รวบรวม แล้วมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูลี ภรณ์ กลบภัยกิจ (2535), ลือชัย จันทรพี (2534) และของวิเชียร อดทน (2533) ในส่วนของความต้องการ มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการ ปฏิบัติงานพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันในกิจกรรมการจัดหาครุภัณฑ์ศึกษารายละ เลียดของเอกสารหลักสูตรเกี่ยวกับความต้องการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ใน กิจกรรมการประเมินการนำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราเชนทร์ อัสเวสณี (2531) และเมื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการ พบว่าทุกกิจกรรมมีความแตกต่างกัน กิจกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การปรับเนื้อหา ของหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และการประเมินการนำหลักสูตร

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวบรวมแล้ว มีสภาพการ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มงคล รุจิวงศ์ (2528) ในส่วนของความต้องการทุกกิจกรรมอยู่ในระดับมากจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน มีความ แตกต่างกัน ในกิจกรรมการจัดประชุมเพื่อเตรียมงานก่อนเปิดภาคเรียน การจัด ครุภัณฑ์สอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และการใช้แหล่งทรัพยากรใน ห้องเรียนประกอบการสอน เกี่ยวกับความต้องการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ใน กิจกรรมการจัดสื่อให้เพียงพอ การจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดและมุมหนังสือ การหาพื้นที่การสอนของครู การจัดสภาพห้องเรียนให้น่าเรียน การตรวจสอบความรู้ของนักเรียนก่อนและหลังการสอน และเมื่อเปรียบเทียบสภาพการ

ปฏิบัติงานกับความต้องการ พบว่าทุกกิจกรรมมีความแตกต่างกัน กิจกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การนำนวัตกรรมการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน และขาดครูที่มีความรู้ความสามารถในบางสาขาวิชาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร อดทน (2533) และของมงคล รุจิวงศ์ (2528)

3) ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน รวมสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกร ทยกุล (2524) และของมงคล รุจิวงศ์ (2528) ส่วนความต้องการพบว่าทุกกิจกรรมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ครรชิต กษมากรณ์ (2524) จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับความต้องการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในกิจกรรมการจัดครูเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาต่อ และความรู้ความเข้าใจในการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู เมื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการมีความแตกต่างกันในทุกกิจกรรม กิจกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การทำให้ครูได้สังเกตการสอนของครูในโรงเรียนเดียวกันหรือของโรงเรียนอื่น การจัดทัศนศึกษาเยี่ยมชมโรงเรียนตัวอย่างหรือโรงเรียนดีเด่น และการติดตามผลการจัดการเรียนการสอนของศึกษานิเทศก์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรวิทย์ศรี (2532)

4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมแล้วมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลือชัย จันทรังี (2534) และของ มงคล รุจิวงศ์ (2528) ส่วนความต้องการ มีความต้องการในระดับมากทุกกิจกรรม จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า มีสภาพการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นแตกต่างกันในกิจกรรม การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรอย่างเหมาะสม การจัดทำมีอุปกรณ์และเอกสารอย่างเพียงพอ การกำหนดวันเวลา การวัดและประเมินผลไว้ล่วงหน้า

ตลอดปีการศึกษา และการวัดผลและประเมินผลจัดทำครอบคลุมเนื้อหา เกี่ยวกับความต้องการ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในกิจกรรมการวัดผลและประเมินผลจัดทำครอบคลุมหลักสูตร เมื่อนำสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการมาเปรียบเทียบกันพบว่ามีความแตกต่างกันในทุกกิจกรรม กิจกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อสอบและการประเมินผล การสอบเพื่อหาข้อบกพร่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิท เจริญสุทธิ (2527)

5) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยรวมแล้วมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการ มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกกิจกรรม ทั้งสภาพการปฏิบัติงานและความต้องการ เมื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานกับความต้องการ พบว่ามีความแตกต่างกันในทุกกิจกรรม กิจกรรมที่เป็นปัญหา ได้แก่ การจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณอย่างเพียงพอ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างอื่นนอกจากกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรปีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับเปรียบเทียบกับด้านต่างๆ เช่น ด้านงานบริหารทั่วไป ด้านงานธุรการ ด้านการบริหารงานบุคคล ฯลฯ

2) ควรปีการศึกษานำเชิงวิจัยเชิงคุณภาพ หรือเฉพาะกรณี จะได้รับทราบสภาพปัญหา และความต้องการอย่างละเอียดลงไป

3) ควรวิจัยเพื่อรับทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน สภาพครอบครัว ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในเขตทุรกันดาร และความต้องการของเขาเหล่านั้น ทั้งทางการศึกษาและทางด้านอื่นๆ